

Edificis noucentistes a Reus

Jordi March Barberà
Historiador de l'Art

Cal Gasull

Carrer de Sant Joan, 29

Data del projecte: maig de 1911

Promotor: Felix Gasull Roig

Arquitecte: Lluís Domènech i Montaner

Edifici de grans dimensions en el qual destaca un canvi de gust estètic per part de l'autor. En aquest cas Domènech emfatitza la volumetria cúbica de l'edifici i anul·la la decoració escultòrica, donant més importància als paraments llisos i les grans superfi-

Magatzems Vilella

Carrer de Sant Esteve, 15

Data del projecte: 5 de novembre de 1919

Promotor: Ramon Vilella Estivill

Arquitecte que signa els plànols: Pau Monguío Segura

Arquitecte a qui s'atribueix l'obra: Pere Domènech Roura

Edifici de planta baixa i tres pisos que forma una certa unitat amb l'edifici veí, el número 17, construït pel mateix promotor l'any 1913. Encara que va ser destinat a magatzem de fruits secs es dissenya una façana amb interès monumental.

La planta baixa i l'entresòl són construïts amb pedra, mentre que la resta de l'edifici presenta la façana

cies planes. L'esquema compositiu de les façanes, especialment la que s'alça sobre el terrat, recorda els models pal·ladians. Hi és evident una mirada cap a models de la tradició clàssica, com per exemple en els grans capitells amb volutes de la planta baixa; així mateix, el disseny dels esgrafiats també respira un aire classicista. Aquest canvi de llenguatge en l'obra de Lluís Domènech i Montaner, que també queda palès en els interiors del pis principal, ha fet pensar en una possible intervenció del seu fill Pere Domènech Roura en la redacció del projecte.

estucada, menys en el sector esquerre i la cornisa superior, on s'utilitza l'obra vista. La decoració es concentra en el sector del coronament de l'edifici on, mitjançant l'obra vista, es construeix una mena de fris classicista, amb petites pilastres que suporten capitells de pedra, de tradició jònica. Al sector esquerre de la façana, un cos construït també amb obra vista, ocupa els dos pisos superiors i, coronat per un timpà, sobresurt en alçada respecte a la resta de l'edifici. Aquesta faixa vertical d'obra vista, sense cap obertura, es decora amb relleus aconseguits mitjançant la disposició de les peces ceràmiques. Malgrat que els plànols de l'edifici són signats per Pau Monguío Segura, la tradició oral de la família Vilella defensa que el seu autor fou Pere Domènech Roura. Algunes solucions decoratives de la façana recorden altres obres seves, com per exemple certs edificis de Canet de Mar.

Centre de Lectura

Carrer Major, 15

Data del projecte: 9 de març de 1920

Promotor: Evarist Fàbregas Pàmies

Arquitecte que signa els plànols: Josep M. Pujol de Barberà

Arquitecte a qui s'atribueix l'obra: Josep Simó i Bofarull

Edifici de planta baixa i dos pisos amb façana principal sobre el carrer Major.

L'any 1916, Evarist Fàbregas i Pàmies comprà la seu de l'entitat, l'antic casal dels

Hotel Europa

Raval de Santa Anna, 13

Data del projecte: 16 d'octubre de 1920

Promotor: Hijos de José Magriñá

Arquitecte que signa els plànols: Josep M. Pujol de Barberà

Arquitecte a qui s'atribueix l'obra: Josep Simó i Bofarull

Edifici hotel·ler de planta baixa i quatre pisos amb façanes al raval de Santa Anna i al carrer d'en Vilar. La decoració de la façana principal utilitza un llenguatge d'arrel clàssica, amb la successió dels elements habituals: columnes, cornises, motllures.

Casa Fàbregas

Raval de Santa Anna, 80

Data del projecte: 1 de desembre de 1920

Promotor: Rosa Musté Robert - Evarist Fàbregas Pàmies

Arquitecte que signa els plànols: Josep M. Pujol de Barberà

Arquitecte a qui s'atribueix l'obra: Josep Simó i Bofarull

Simó dissenyà per a Evarist Fàbregas un

marquesos de Tamarit, fins aleshores ocupat en règim de lloguer, i es féu càrrec de les despeses de la reforma total de l'edifici, segons projecte de Josep Simó i Bofarull.

En aquesta façana, Simó jugà amb els ritmes creats per la successió de columnes aparellades que emmarquen les principals obertures. Sobre una planta baixa més senzilla, trobem el pis principal amb tres balcons amb els dos laterals corbats i els balustres que ajuden a crear un cert ritme de façana. Al pis superior, una gran finestra central, emmarcada per parelles de columnes i dos rosetons envoltats de decoració floral que, a la vegada, estan flanquejats per grups escultòrics (en realitat, dos models d'escultures seriades que es repeteixen). Segons el projecte original, el conjunt s'havia de completar amb quatre hídries de grans dimensions disposades a sobre de la línia superior de façana. Si accedim a l'edifi-

palau urbà, amb una façana que articula perfectament la progressió entre la plaça de Catalunya i el raval de Santa Anna i que, juntament amb l'antic Banc d'Espanya, forma un monumental ingrés en aquest sector del tomb de ravals.

La façana es divideix horitzontalment en tres nivells: un sòcol que uneix planta baixa i entresòl; un cos central, format per la planta principal i les dues plantes superiors, unides verticalment per pilastres de triple alçada, decorades amb esgrafiats; i un coronament

ci, hi advertim bones mostres de disseny d'interiors; per exemple, el vestíbul, l'escala principal de tipus imperial, algunes de les estances de la primera planta i, especialment, la decoració del Teatre Bartrina. Simó portà a terme a partir de 1918 una ampliació de l'escenari i reforma general del teatre, afegint a l'estructura original (dissenyada l'any 1904 per l'arquitecte reusenc Francesc Batlle Amprós) la decoració realitzada per l'escenògraf barceloní Josep Rocarol i Faura. El nou teatre s'inaugurà l'octubre de 1920 i la resta de l'edifici, un any més tard, sota la presidència de Josep Puig i Cadafalch, president de la Mancomunitat.

¹ PÀMIES, Anton (1998): «El palau dels marquesos de Tamarit a Reus: notes de l'evolució arquitectònica fins a l'ampliació del Teatre Bartrina» a El Teatre Bartrina del Centre de Lectura de Reus. Assaig. 59. Centre de Lectura - COAC Demarcació de Tarragona. Reus.

A la part superior de la cantonada de l'edifici, en un gran medalló ovalat emmarcat per una rica decoració vegetal, distingim les inicials de l'establiment hotel·ler per al qual fou construït «Hotel d'Europa». La decoració de les façanes es concentra a la part alta, a partir de la línia d'imposta de les obertures de l'última planta.

A la façana principal, destaca la tribuna del pis principal, articulada amb dos grups de columnes aparellades. A la planta baixa, trobem dues columnes de fosa de ferro malauradament avui mig ocultes per un cartell comercial. El treball de forja de les baranes dels balcons i de la tribuna és molt senzill i de gust lineal.

que emfatitza el sector de la cantonada.

La decoració, amb ressons de la tradició barroca, usa els frontons partits per coronar els balcons de la planta principal. En sobresurten dues grans tribunes, especialment la de la cantonada dissenyada amb una successió de finestres derivades del model serià. A la línia superior de la façana, sobre la cornisa recolzada per cartel·les, es reparteixen una sèrie d'hídries de tradició barroca. Els interiors conserven en part la decoració original dissenyada també per Simó.